

KAM KRÁČÍ CHIRURGIE...

doc. MUDr. Ladislav Horák, DrSc.
prorektor pro pedagogickou činnost VŠZ

Hippokratova přísaha

„Svůj život uchovám v čistotě a bohabojnosti, stejně tak i své lékařské umění. Nebudu (lidské tělo) řezat, ani ty, co trpí kameny, a tento zákrok přenechám mužům, kteří takovéto řemeslo provádějí.“

Ambroise Paré

(1510 – 1590)

- léčba ran
- ligace cév

William Harvey

(1578 – 1657)

[Exercitatio Anatomica
de Motu Cordis et
Sanguinis in Animalibus](#)

Published in 1628 in
the city of [Frankfurt](#)

Joseph Whitworth

(1803 –1887)

Standardizace výroby
nástrojů

1731 Paříž

založena společnost chirurgů (zrovnoprávnění s lékařstvím)

o něco později Londýn Royal College of Surgeons

1807 Jean Dominigue Larrey

Tereziánské reformy

jeden ze čtyř profesorů na lékařské fakultě Karlovy univerzity přednášel botaniku, anatomii a také chirurgii

Josefínské reformy

1773 byla na pražské lékařské fakultě zřízena stolice chirurgie

1786 Sloučeno lékařské studium a studium chirurgie (titul doktora chirurgie)

Magisterské studium – ranhojiči (vyučení + dvouletý ranhojičský kurz) Stavovská akademie Olomouc 1715

Rok 1873

doktorát chirurgie se stal součástí doktorátu medicíny

MUDr. Evžen Levit 1850-1900 měl ještě tituly doktor chirurgie a doktor medicíny

Základy antiseptiky

Ignác Filip Semmelweis
(1818-1865)

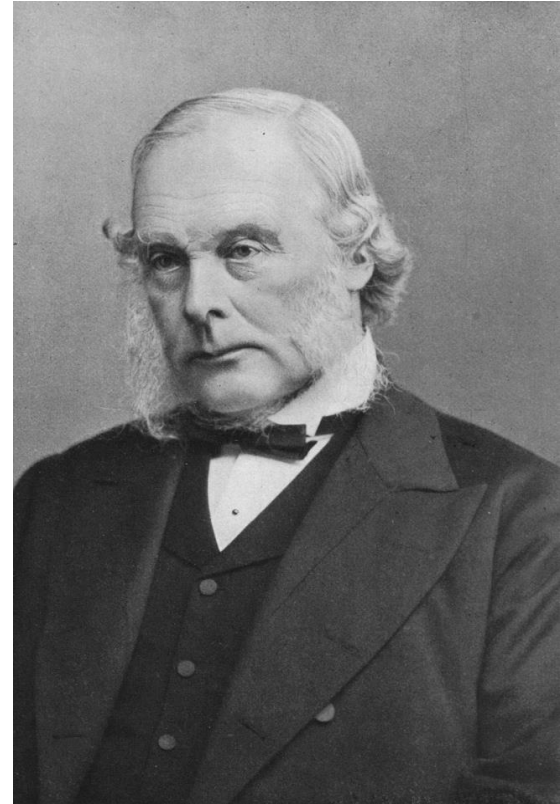

Antisepse a asepse

Louis Pasteur
(1822-1895)

Joseph Lister, 1st Baron Lister,
(1827 –1912)

Základy aseptického operování

Robert Koch
(1843-1910)

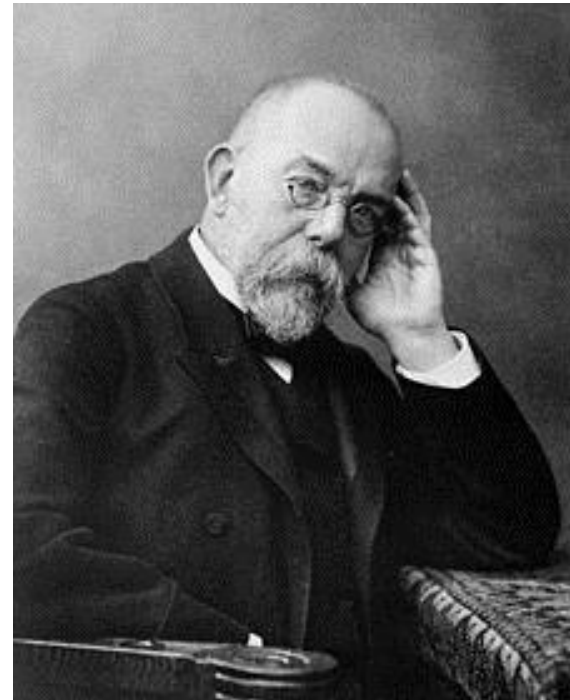
1872 Bergmann

1874 Louis Pasteur

1880 Zavedena do chirurgie
sterilizace teplem

1886-1888 směrnice pro mytí rukou
a desinfekci operačního pole

1890 gumové rukavice

Antibiotická léčba

Alexander Fleming
(1881-1955)

Anestezie

Operace nádoru v éterové anestezii
1846

William Thomas Green Morton

Použití chloroformu (Edinburgh)
1847

James Young Simpson

Takto již to nevypadá...

Endotracheální intubace

první světová válka a
doba po ní

Postupný rozvoj chirurgie

1874 urologické oddělení

1873 druhá chirurgická klinika (německá)

1922 druhá chirurgická klinika (česká)

1922 Ortopedická klinika Bratislava (prof. Chlumský)

1927 Ortopedická klinika Praha

1955 Klinika dětské chirurgie

Atomizace chirurgie

Koncept univerzálního chirurga který zvládá vše?

„Jen v neurochirurgii neměl štěstí, mozek nesnášel mocné zasunutí jeho ukazováku.“

Prof. Vladimír Vondráček, 1973, *Lékař vzpomíná*

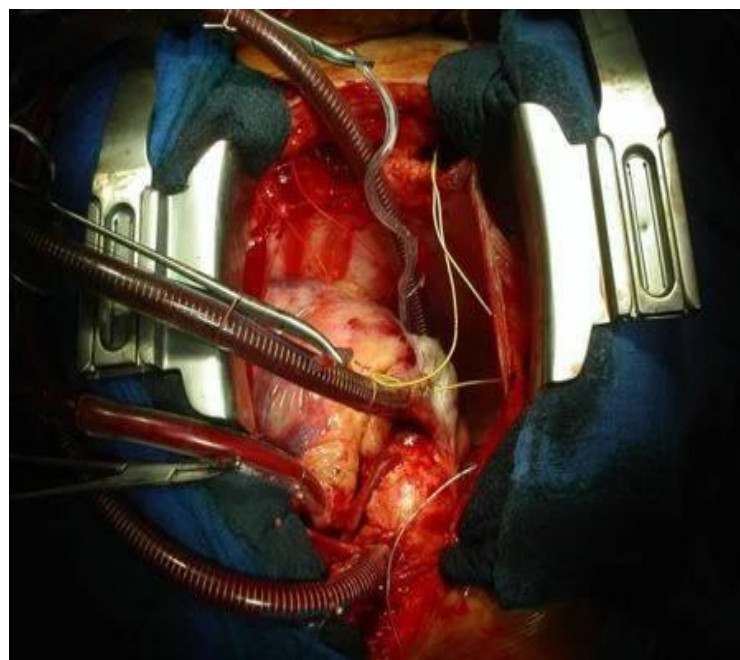
Počátky specializovaných klinik

- Neurochirurgická klinika UVN (prof. Kunc)
- Neurochirurgická klinika FN Hradec Králové (prof. Petr)
- Klinika plastické chirurgie (prof. Burian)

Počátky kardiologie

5. 2. 1958 první operace v
mimotělním oběhu v ČR
(prof. Navrátil přístroj
vlastní konstrukce)

1963 první implantace
umělé chlopně (opět
vlastní konstrukce)

Co nám přinesly technologie

Diagnostika (CT, MR,
endoskopie, laboratorní
technika)

Imunosuprese – nástup
transplantační medicíny

Nové technologie (robotická
chirurgie)

Nové šicí materiály

Od 50. let minulého století

Mizí „univerzální chirurg“,
Výrazné zlepšení diagnostiky
Obrovský pokrok v anestezii
a pooperační péči
Miniinvazivní výkony

Nehrajeme si někdy na bohy ?

Specializační průprava - kmeny

chirurgický

kardiochirurgický

maxilofaciálně-
chirurgický

neurochirurgický

urologický

Specializační obory

Některé výkony nám přebírá „konkurence“

cévní chirurgie

dětská chirurgie

chirurgie

maxilofaciální chirurgie

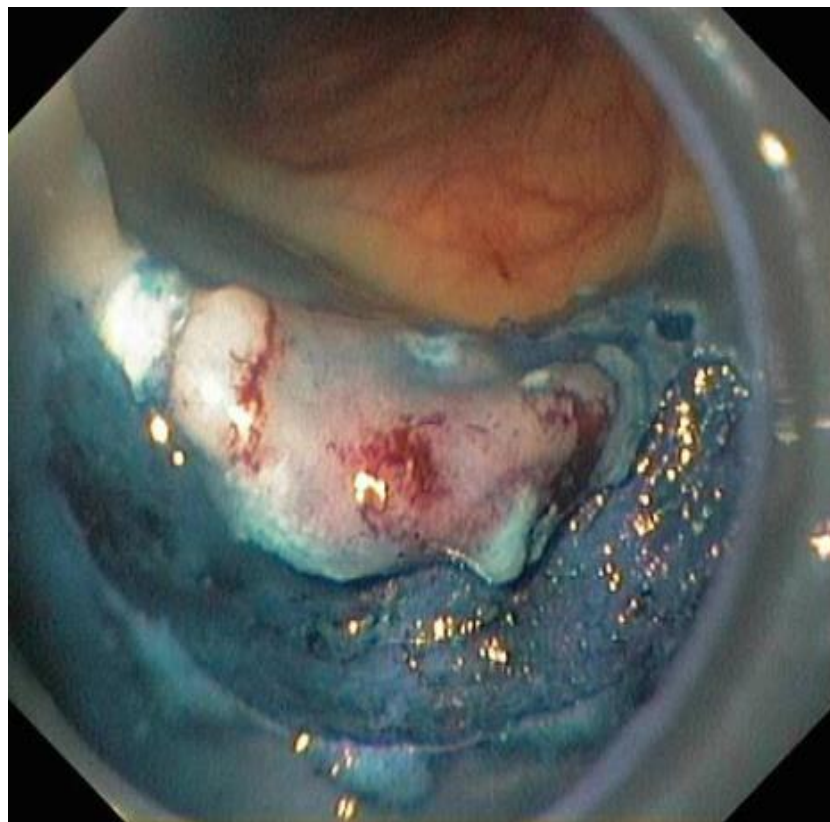
neurochirurgie

ortopedie a traumatologie
pohybového ústrojí

plastická chirurgie

urgentní medicína

urologie

Ošetrovatelství v chirurgii

50. léta minulého století

Současné problémy

nárůst věku pacientů

zkracování průměrné doby hospitalizace

nové trendy (fast track systém)

nedostatek personálu

motivace?!

extenzivní nárůst administrativy

Defenzivní medicína

„Medicína zle upadne přestane-li lékař být sebevědomý a odvážný a začne být právnícký a opatrný.“

Prof. Arnold Jirásek

Jakou chceme sestru ?

Jakou chceme sestru ?

Možná se vrátíme...
...ale v trochu jiné podobě

